

ACHTER DE HOEK

Zieuwent, Barchem, Borculo of Lochem ... het doet waarschijnlijk niet meteen een belletje rinkelen. Winterswijk, Zutphen of Doetinchem misschien nét wel. Al deze plaatsen liggen in De Achterhoek in Nederland. Het is niet ver, er wordt min of meer dezelfde taal gesproken, maar toch is het onmiskenbaar buitenland. Wij gingen op ontdekkingsreis!

Tekst: Geertje Meire ■ Foto's: Achterhoek Toerisme

De regio ligt ongeveer in Midden-Nederland en dan helemaal in het oosten, grenzend aan Duitsland. Het eerste wat opvalt is de andere, directere manier van communiceren. De nadruk op '(wat is het toch) g-e-z-e-l-l-i-g' valt quasi meteen op. Ook de ordelijke huizenstijl en infrastructuur maken dat je je echt op reis voelt.

Fietsen langs flamingo's

Onze noorderburen zijn fanatieke fietsers, goede fietspaden zijn hier de norm. Overal zie je zelfs aparte wegwijzers voor fietsers! Ideaal dus om deze landelijke streek ten oosten van Arnhem en Apeldoorn vanop de tweewieler te ontdekken. Ik neem een (jaja, elektrische) fiets in het hotel en kies voor de route 'Coulissen en Flamingo's'* door Eibergen en Groenlo. Deze fietsroute van ruim 40 kilometer passeert even de Duitse grens voor natuurgebied het Zwillbrocker Venn. Van maart tot juni wonen daar flamingo's, meteen het meest noordelijke broedgebied van deze roze steltlopers in Europa. Ik passeer er in september dus krijg ik ze helaas niet te zien.

Is de term coulisse(n)- of bocagelandschap jou bekend? Het wordt gekenmerkt door een lapjesdeken van kleine, onregelmatige percelen, omheind door een heg, houtwal

“Net zoals je vanuit de toneelcoulissen niet alles kan zien, verschijnt bij het Achterhoekse landschap na elke bocht, bomenrij of bos altijd weer een nieuw tafereel, een verrassing ...”

of muurtje. Net zoals je vanuit de toneelcoulissen niet alles kan zien, verschijnt bij het Achterhoekse landschap na elke bocht, bomenrij of bos altijd weer een nieuw tafereel, een verrassing ...

Ik fiets langs karakteristieke landhuizen en woonboerderijen. Hier en daar wappert de Achterhoekse vlag. Het ontwerp van deze weliswaar niet officiële vlag - de Achterhoek is namelijk geen officiële Nederlandse regio - is eveneens gebaseerd op dit typische coulisselandschap: de verschillende kleuren groen staan voor weilanden en bossen en het licht gebogen, crèmekleurige kruis representeert de kronkelwegen met bomenrijen.

Langs kastelen en musea

Wie nood heeft aan geschiedenis en architectuur, kan zijn hart ophalen aan de 'Achtkastelenroute*', een fietslus van 35 kilometer in en rondom Vorden. Sommige zijn door alle groen wat aan het zicht onttrokken, maar ik passeerde enkele plaatjes, zoals Kasteel Den Bramel. De meeste kastelen zijn private eigendom, alleen Kasteel Vorden en de tuinen van Landgoed de Wiersse staan open voor bezoekers. Uitrusten kan in het koetshuis van kasteel Hackfort, waar een brasserie gevestigd is.

Cultuur is ook te vinden in deze landbouwstreek. In het kasteel van Ruurlo, een stukje oostelijker dan Vorden, is Museum MORE gevestigd. Het 14de-eeuws kasteel werd gerenoveerd en gecombineerd met moderne architectuur. Binnen is het levenswerk van Nederlands schilder Carel Willink (1900-1983), te bewonderen. 'Als je schildert, zit je geest in de punt van je penseel', zei deze meester van het neorealisme beeldend. Dwalend door de kasteelkamers geniet ik van de exotische dieren die op zijn doeken verschijnen en de uiterst gedetailleerde weergave van de flamboyante gewaden die zijn muzes dragen, vind ik ronduit indrukwekkend. Vier van die excentrieke creaties of 'in stof vertelde sprookjes' van de Chinees-Nederlandse modeontwerpster Fong-Leng (1938) zijn ook in het museum tentoongesteld.

Reuring in de brouwerij

Het is onmogelijk bij elk kasteel of molen, boerderijwinkel of zelfbedieningsstalletje met aangeboden oogst te stoppen, om nog maar te zwijgen van de vele, g-e-z-e-l-l-i-g-e eet- en drankgelegenheden. Een plek die ik wél zou aanraden voor een pauze is brouwerij Brouwersnös in Groenlo - en ik ben nog wel geen bierdrinker!

Groenlo of Grol heeft een rijke biertraditie, ook het Grolschbier komt er vandaan. Het proeflokaal van Brouwersnös is gevestigd in de historische en statige Villa Adriana, die ooit aan de Grolschfamilie behoorde. Bij de ambachtelijke speciaalbiere met namen als Fiere Marie, Frolijke Frans, Kopstoot of Zwaar Geschut hoort een fraai en kleurrijk tapasbord. Ook hier al bier wat de klok slaat: bierbrood gemaakt met bostel (de kaf- en eiwitdelen van de brouwergerst), bier-mosterdmayonaise bij de overheerlijke bitterballen en bierstroop bij de lokale kazen.

Ik word rondgeleid in de vijf jaar jonge brouwerij door Rob, aan zijn accent te horen een rasechte Achterhoeker: "Ons

bier is bijzonder door de drie vergistingen, waarvan de eerste in open gistkuipen. We houden hier van veel reuring, letterlijk leven in de brouwerij dus! Er zijn uiteraard rondleidingen, maar je kan ook hop-on-hop-off-bootje varen of met een treintje meerijden. Vergeet ook niet een fles biershampoo aan te schaffen in onze winkel. Het is mooi dat er weer meer aandacht is voor ambachten, of dat nu bierbrouwen of broodbakken is. Onze ambities? Op korte termijn: dat niemand met honger of dorst van tafel gaat, en op lange termijn: de beste brouwerij van Oost-Nederland worden!"

Nog een leuk bierweetje: vestingstad Groenlo speelde een belangrijke rol in de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648), de strijd van de Nederlandse Staten tegen het Spaanse bewind. Jaarlijks wordt de slag bij Grolle in 1627 herbeleeft door re-enactors, waar ook het bierbrouwproces van die tijd exact wordt uitgebeeld.

Klootschieten

Wanneer ik een groep mannen passeer met gekke ballen en een lange steel met een haak in de hand, ga ik op de rem staan. Is dit misschien een variant op jeu de boules of petanquen, vraag ik? Nee, er wordt hier aan klootschieten of kogelwerpen gedaan. Qué? Het spel blijkt eenvoudig: twee ploegen moeten een ijzeren of met lood verzwaarde kogel (de 'kloot') onderhands zo ver mogelijk te werpen. Wie het parcours in het minste aantal worpen aflegt, wint.

Onmisbaar bij de uitzet is een klootschiethark, een soort gebogen drietand om de kloten zonder kleerscheuren uit de greppel of sloot te vissen. Deze sport heeft een lange traditie op het Achterhoekse platteland, want in dit minst bevolkte deel van Nederland is nog veel ruimte. Weer wat geleerd.

"De leden van rockgroep 'Normaal' groeiden hier op. De band wordt gezien als de grondlegger van de boerenrock. Maar ook van de zogeheten dialectpop, want ze zongen steevast in de Achterhoekse streektaal"

Opkomende zon op zondag

Genoeg gefietst. Zondagochtend strik ik bij zonsopgang mijn loopschoenen om op die manier de omgeving van Eibergen te verkennen. Ik bots toevallig op de bewegwijzerde 'bijenroute' en loop - in Nederland heet dat dan weer rennen, want lopen betekent bij onze noorderburen wandelen - langs onder meer de Mallumse (water)Molen, de kruidenhof met voedselbos en andere bezienswaardigheden in het groene buitengebied van Eibergen.

Trouwens, wie niet in een hotel met ontbijt overnacht, houdt er best rekening mee dat de Nederlandse bakkers op zondag uitslapen! In tegenstelling tot de boeren, want de boerenbedrijvigheid stopt nooit, weekend of niet.

Normaal?

Er is ook bekende muziek uit de provincie Gelderland! De leden van rockgroep 'Normaal' met Bennie Jolink en Jan Manschot, groeiden hier op. De band brak door in de jaren zeventig en wordt gezien als de grondlegger van de boerenrock. Maar ook van de zogeheten dialectpop, want ze zongen steevast in de Achterhoekse streektaal. Terugkerende liedthema's zijn het boerenbestaan, de Achterhoekse mentaliteit en motorrijden. Hun eerste hit Oerend Hard (1977) gaat over een motorongeluk in een bos bij Hengelo. In 2017 kreeg de band een standbeeld in Hummelo - ook in de Achterhoek uiteraard -, het geboortedorp van zanger-gitarist Bennie Jolink. Nog een reden voor ons Belgen om eens achter de hoek te gaan loeren. Hartstikke gezellig!

[achterhoek.nl](https://www.achterhoek.nl) - facebook.com/achterhoektoerisme - instagram.com/mooiachterhoek

* Deze en andere fietsroutes zijn makkelijk te downloaden via de Achterhoek Routes-app.

Slapen, zzzzz

Op zoek naar logies? hotelsindeachterhoek.nl

Ik logeerde in:

OldSchool Hotel - Winterswijk

Voormalig schoolgebouw omgetoverd tot hotel + cohousing.

Meer info: oldschoolhotel.nl

De Kastaniefabriek - Eibergen

Gerenoveerd fabriekspand met 28 kamers - De grote kastanjabomen zijn inmiddels wel vervangen door beuken.

Meer info: kastaniefabriek.nl

Eten, mmmmm

De Achterhoek staat bekend voor zijn voortreffelijke wildgerechten!

Kijk op www.achterhoek.nl/eten-en-drinken en wildetenindeachterhoek.nl

Ik stilde mijn honger & dorst bij:

LEV. by Mike - Winterswijk

Voormalig sterrenrestaurant, nu deel van JRE (Jeunes Restaurateurs). en veel nadruk op lokale en bioproducten. En vooral: wie de Nederlandse keuken niet hoog inschat, kan hier van mening veranderen. Prettige bijkomstigheid: een stuk goedkoper dan wat je in België betaalt. levbymike.com

Café Haak & Hoek - Groenlo.

Er zijn eigen verbouwde groenten in de kaart verwerkt (bv. Bietenballen ipv bitterballen!) en we drinken er Achterhoekse Appelsap. haakenhoek.nl

Oranjerie Ruurlo, in de Engelse landschapstuin van Kasteel Ruurlo.

Je kan er ook een High Tea bestellen. oranjerieruurlo.nl

Hotel restaurant Bakker - Vorden

Gemoedelijk familiehotel, een van de oudste hotels van Nederland (uit 1741). bakker.nl